

CHARLES W. LEADBEATER - TISTIM, KI ŽALUJEJO

TISTIM, KI ŽALUJEJO

CHARLES W. LEADBEATER

teozofija v sloveniji

Charles Webster Leadbeater

TISTIM, KI ŽALUJEJO

Naslov izvirnika: To those who mourn

Izvirnik izdal: The Theosophical Publishing Society, 1930

Prva elektronska izdaja

Prevod, prelom in izdal: Anton Rozman

Lektoriral: Marko Klasinc

Slika na naslovnici: N. Roerich - Drops of life - © Nicholas Roerich Museum

Leto izdaje: Ljubljana, 2022

Publikacija je brezplačna

Avtorske pravice: © Teozofija v Sloveniji 2022

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v
Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID: 125411843

ISBN: 978-961-6561-56-3 (PDF)

**TISTIM,
KI ŽALUJEJO**
CHARLES WEBSTER LEADBEATER

teozofija v sloveniji

Vsebina	Stran
<i>Tistim, ki žalujejo</i>	5
<i>Človekov ustroj</i>	7
<i>Duhovno telo</i>	11
<i>Sanje</i>	12
<i>Življenje po smrti</i>	14
<i>Reinkarnacija</i>	18
<i>Otroci</i>	20
<i>Spiritizem</i>	21
<i>Ločitev ne obstaja</i>	22

Tistim, ki žalujejo

Ta ne rodi se in ne umre nikoli,
nastal ni in ne bo nastal ponovno.
Nerojen je in večten, stalen, daven
in ni ubit, ko je telo ubito.

Kot človek vrže proč obleke stare
in vzame druga, nova oblačila,
tako Duh učlovečeni odvrže
staro telo in v drugo - novo - pride.¹

Smrt vam je odvzela drago osebo, ki ste jo zelo ljubili - osebo, ki vam je morda pomenila vse na tem svetu; in tako se vam sedaj zdi svet prazen, življenje pa, kot da ga ni več vredno živeti. Zaman hrepenite po "dotiku roke, ki je več ni, zvenu glasu, ki je umolknil." Razmišljate predvsem o sebi in svoji neznosni izgubi, a tukaj je tudi žalost druge vrste. Potrți ste še toliko bolj zaradi tega, ker ne veste, v kakšnem stanju je sedaj ljubljena oseba; veste, da je odšla, a ne veste kam. Goreče upate, da je z njo vse v redu, vendar pa, ko se zazrete navzgor, je vse prazno. Na vaše klice ni odgovora. Tako vas prevzameta dvom in obup, kot oblak zakrijeta sonce, ki nikoli ne vzide.

To, kar čutite, je povsem naravno; tudi sam, ki to pišem, vas razumem, in moje srce je polno sočutja do vsakogar, ki prestaja takšno trpljenje kot vi. A upam, da lahko storim več, kot da le sočustvujem. Upam, da vam lahko pri vašem trpljenju pomagam in ga omilim. Takšne pomoči in tolažbe so bili deležni že tisoči, ki so se znašli v podobnem položaju kot vi. Zakaj je ne bi zaslužili tudi vi?

Odvrnili boste: “Ali zame sploh še obstaja rešitev in upanje?”

Vaše upanje na rešitev obstaja, in sicer zato, ker vaša žalost izhaja iz nerazumevanja. Žalujete namreč zaradi nečesa, *kar se dejansko ni zgodilo*. Ko boste izvedeli za vsa *dejstva*, bo z vašo žalostjo konec.

Odvrnili boste: “Moja izguba je golo dejstvo. Pomagate mi lahko samo tako, da oživite osebo, ki mi je umrla.”

Povsem vas razumem, toda prisluhnite mi za trenutek, da vam predstavim tri glavna spoznanja, najprej na splošno in nato nekoliko podrobneje.

1. Vaša izguba je *samo navidezna*, navidezna iz vašega zornega kota. Želim vas popeljati do drugačnega pogleda. Vaše trpljenje je posledica velike zmote, posledica nepoznavanja naravnega zakona. Dovolite, da vam pomagam na pot znanja z nekaj preprostimi resnicami, ki jih boste lahko nato sami preučevali dalje.

2. Nikakršnega razloga ni za nelagodje ali negotovost glede stanja, v katerem se trenutno nahaja vaša ljubljena oseba. Svet onstran smrti uravnava povsem enaki zakoni narave kot svet tukaj, ki smo ga dodobra raziskali ter znanstveno preučili.

3. Ne smete žalovati, kajti s tem vaši ljubljene osebi škodite. Ko se boste enkrat odprli resnici, bo vašega žalovanja konec.

Morda mislite, da so to samo domneve, a naj vas vprašam, na čem temelji vaše sedanje prepričanje, pa kakršnokoli že je. Lahko da ga zagovarjate samo zato, ker tako učijo v določeni Cerkvi, oziroma ker tako piše v določenih svetih knjigah. Morda pa ga zagovarjate zato, ker se ujema s sploš-

nim prepričanjem vašega okolja, s prevladujočim mnenjem te dobe. Če se boste skušali otresti predsodkov, boste kmalu uvideli, da to mnenje izhaja zgolj iz domnev. Kajti posamezne Cerkve zavzemajo do tega vprašanja različni odnos, prav tako kot so lahko različno razumljena, in dejansko tudi so, besedila svetih knjig. Prevladujoče mnenje te dobe *ne* temelji na kakšnem določenem znanju, temveč predvsem izhaja iz nepreverjenih govoric. Toda naša tema se nas tako močno in globoko dotika, da ne bi bilo prav, če bi jo kar tako prepustili nekakšnim domnevam oziroma prepričanjem, pač pa si zasluži zanesljiv znanstven pristop in umestitev. In ker sta ustrezna znanstvena raziskava in umestitev že bili izvedeni, bi vam rad predstavil njune ugotovitve. Ne pričakujem, da mi boste slepo sledili. Posredujem samo to, kar sem sam spoznal kot dejstva, in vas vabim, da si jih sedaj skupaj ogledamo.

Človekov ustroj

Lotimo se obravnave posameznih spoznanj. Da bi vam ta tema lahko postala razumljivejša, vam moram najprej na kratko predstaviti ustroj človeka, in sicer na ravni splošnega poznavanja tega področja. Slišali ste že posplošene ugotovitve, da naj bi človek premogel nekaj nesmrtnega, kar se imenuje duša in kar lahko preživi človekovo telesno smrt. Želim, da bi s temi posplošitvami enkrat prenehali in skušali razumeti, da četudi za njimi stoji resnica, na tak način pravih dejstev ne moremo spoznavati. Kajti ne morete reči: "Upam, da imam dušo," temveč lahko rečete le: "Vem, da sem duša," kajti to je prava resnica. Človek je duša in *ima* telo. Človek ni telo, telo je le njegovo oblačilo. To, kar imenujete smrt, je le odlaganje obrabljene oblačila in nič bolj konec človekovega življenja, kot je konec vašega življenja, kadar slečete svoj plašč. Zato svoje ljubljene osebe niste izgubili, ampak ne vidite več le njenega oblačila, v katerem ste jo bili vajeni videti. Oblačila ni več, ne pa tudi človeka, ki ga je bil nosil, in gotovo ste ljubili *človeka*, ne njegovega oblačila.

Preden lahko razumete stanje, v katerem se nahaja vaš prijatelj, morate razumeti svoje lastno. Skušajte dojeti dejstvo, da ste nesmrtno bitje. Nesmrtno zato, ker ste v svojem bistvu božanski. Ker ste iskra božanskega ognja in ker so, preden ste si naredili to oblačilo, ki ga imenujete telo, za vami že številna obdobja, prav tako kot tudi še pred vami, potem ko se bo to vaše oblačilo sesulo v prah. "Bog je ustvaril človeka po podobi svoje lastne večnosti." To ni le ugibanje ali pobožna želja, temveč določeno znanstveno dejstvo, o čemer se lahko prepričate, če si boste vzeli nekaj časa za literaturo, ki obravnava to vprašanje. [Na koncu knjižice boste našli seznam nekaj primernih knjig za spoznavanje tega vprašanja.]

To, kar mislite, da je celotno vaše življenje, dejansko predstavlja le en dan v življenju vaše duše. In enako je z vašo ljubljeno osebo, zato *ni mrtva*. Le odložila je svoje telo. Zato o njej ne razmišljajte kot o nekakšni breztelesni sapici, kot da bi bila nekaj manj kot nekoč. Že pred časom je sv. Pavel dejal: "Če obstaja zemeljsko telo, obstaja tudi duhovno."² To izjavo ljudje napačno razumejo, saj mislijo, da obstaja neko drugo telo, ki nasledi prvo, kajti ne zavedajo se, da že sedaj imamo vsi obe telesi. Vsi, ki to berete, imate "zemeljsko" ali fizično telo, ki ga lahko vidite, in hkrati drugo, notranje telo, ki ga ne morete videti in ki ga je sv. Pavel imenoval "duhovno." In ko odložite fizično telo, še vedno zadržite drugo, subtilnejše telo. Še vedno ste oblečeni v svoje "duhovno telo." Če si fizično telo simbolično predstavljamo kot plašč, potem si lahko duhovno telo predstavljamo kot običajno domače oblačilo, ki jo nosimo pod zunanjim oblačilom.

Če ste to razumeli, lahko pričnemo z naslednjim korakom. Ta plašč iz goste snovi ne odložimo le tedaj, kadar, kot pravite, umremo. Vsako noč, potem ko se odpravite spat, za nekaj časa zdrsnete iz njega in se po svetu sprehajate v svojem duhovnem telesu, ki ostaja nevidno za ta gosti svet, a ga jasno vidijo vsi prijatelji, ki prav tedaj tudi sami uporabljajo svoja duhovna telesa. Kajti vsako telo lahko zaznava le to, kar se nahaja na njegovi lastni ravni. Vaše fizično telo vidi le druga fizična telesa, vaše duhovno telo vidi le druga duhovna telesa. Ko, recimo, ponovno oblečete svoj plašč, ko

se ponovno vrnete v svoje gostejše telo, se lahko zgodi, da se spomnite, pa četudi običajno na precej izkrivljen način, tega, kar ste videli, ko ste bili nekje drugje in čemur pravite žive sanje. Torej, spanec lahko tako opišemo kot začasno smrt, kajti od nje ga razlikuje le to, da v snu svojega plašča ne odložite tako, da ga ne bi mogli kasneje znova obleči. V snu torej vstopite v enako stanje, v katerem se po smrti zadržuje vaša ljubljena oseba. Naj zdaj to stanje nekoliko opišem.

O posmrtnem življenju obstajajo številne teorije, ki pa pogosto temeljijo na napačnem razumevanju starodavnih spisov. V določenem času je bila skorajda povsod v Evropi sprejeta grozljiva zamisel o obstoju nečesa, kar se imenuje večna kazen in kar je preraslo v dogmo. Ta dogma je izhajala iz napačnega prevoda določenih besed, ki so jih pripisovali Kristusu. Srednjeveški menihi so jo s pridom uporabljali kot priročno pošast iz omare, da bi z njo ustražovali nevedne množice in jih prisiljevali k ustreznemu ravnanju. Z razvojem civilizacije so ljudje začeli spoznavati, da takšen nazor ni le bogokleten, temveč tudi smešen. Zato so jo v sodobnem času zamenjali z nekoliko razumnejšimi zamislami, a še vedno nedorečenimi in precej oddaljenimi od preproste resnice. Vsaka Cerkev se je zapletla pri svojem nauku zaradi vztrajanja pri nesmiselni in neutemeljeni dogmi o krutem in jeznem Bogu, ki svojim ljudem skuša škodovati. Ta grozljiv nauk so Cerkve prevzele iz prvotne judovske religije, namesto da bi sprejele Kristusovo učenje o Bogu kot ljubečem očetu. Ljudje, ki so dojeli temeljno spoznanje, da je Bog ljubezen in da v njegovem vesolju vladata modri, večni zakoni, so pričeli spoznavati, da je potrebno tem zakonom slediti, tako v svetu onkraj smrti kot v svetu tukaj. Toda vera kljub vsemu ostaja nedorečena. Poslušamo o oddaljenih nebesih in o sodnem dnevu nekje v daljni prihodnosti, a le malo o vsem tem, kaj se dogaja tukaj in zdaj. Tisti, ki učijo, se niti pretvarjati ne skušajo, da so doživeli kakšno osebno izkušnjo posmrtnih stanj. Ne govorijo nam tega, kar vedo iz lastnih izkušenj, temveč le to, kar so izvedeli od drugih. Kako nas torej lahko prepričajo? Dejstvo je, da so časi slepega verovanja v nekaj že za nami. Nastopilo je

obdobje znanosti, zato zamisli, ki niso podprte z zdravim razumom, ne moremo več sprejemati. Ni razloga, da ne bi znanstvenih metod uporabili tudi za osvetlitev problemov, ki so bili včasih v celoti prepuščeni religiji. Dejansko sta *te metode že uporabila* Teozofsko društvo (The Theosophical Society) in Društvo za raziskovanje psihičnih pojavov (Society for Psychological Research). Predstavil bi vam rad prav rezultate teh raziskav, izvedenih na znanstveni osnovi.

Mi smo duhovi, a živimo v snovnem svetu. Svetu, ki ga le delno poznamo. Vse podatke o njem prejemamo skozi naša čutila; a ta naša čutila so zaskrbljujoče nepopolna. Trdne predmete lahko vidimo, običajno tudi tekočine, razen če niso povsem prozorne, medtem ko plinov praviloma ne moremo videti. Raziskave kažejo, da obstajajo še druge vrste snovi, mnogo finjše kot najredkejši plin. Nanje se naša fizična čutila ne odzivajo, tako da se o njih ne moremo poučiti na fizični ravni.

A kljub vsemu lahko z njimi vzpostavimo stik in jih raziskujemo, vendar le s pomočjo “duhovnega telesa,” ki prav tako kot fizično premore določena čutila. Večina ljudi se jih še ni naučila uporabljati, vendar pa je to sposobnost, ki si jo lahko pridobimo. Da je to mogoče, vemo zato, ker so jo nekateri že osvojili. Ti ljudje lahko vidijo precej več, veliko tega, kar sicer očem običajnih ljudi ostane prikrito. Ti ljudje zato vedo, da je ta naš svet veliko čudovitejši, kot smo si kdajkoli predstavljali, in da njegovega višjega in lepšega dela ljudje še niso spoznali, pa čeprav v njem živijo že na tisoče let. Ta smer raziskav, o kateri govorim, je ponudila že številne čudovite rezultate in nam z vsakim novim dnem odstira nova obzorja. O tem se lahko natančneje poučimo v teozofski literaturi, kajti tukaj se ukvarjamo le z eno njihovo razsežnostjo, z znanjem o tem, kakšno je videti življenje onkraj tega, kar imenujemo smrt, in v kakšnem stanju se nahajajo vsi ti, ki ga uživajo.

Duhovno telo

Najprej sprejmimo kot resnično to, da se s smrtjo življenje ne konča, tako kot si smo doslej predstavljali zaradi svojega neznanja, in da s smrtjo zgolj prestopimo na novo življenjsko raven. Omenil sem že, da s tem korakom odložimo plašč in se tako znajdemo v svojem običajnem domačem oblačilu, v duhovnem telesu. To telo je tako fino, da ga je sv. Pavel poimenoval “duhovno,” a kljub temu je še vedno telo, in zato tudi snovno, pa čeprav je snov, iz katere je sestavljeno, precej bolj fina od katerekoli običajno nam znane snovi. Duh uporablja fizično telo kot sredstvo za sporazumevanje s fizičnim svetom. Brez njega se s tem svetom ne bi mogel sporazumevati, vplivati nanj oziroma sprejemati vtise od njega. Spoznali bomo, da je namen duhovnega telesa povsem enak, da deluje kot posrednik človekovega duha v višjem ali “duhovnem” svetu. Toda ta “duhovni” svet ni nekaj nepredeljivega, oddaljenega in nedosegljivega. Je le višje območje sveta, v katerem sedaj prebivamo. Niti za trenutek ne trdim, da ne obstajajo še drugi svetovi, višji in bolj oddaljeni, pravim le, da to, kar običajno imenujemo smrt, z njimi ni nikakor povezano, in da predstavlja le prehod z ene ravni ali stanja v drugo stanje znotraj tega, nam vsem dobro znanega sveta. Lahko bi dejali, da nam s to spremembo človek postane neviden. A če nekoliko razmislite, kaj kmalu lahko ugotovite, da vam je vedno bil neviden in da ste bili vajeni gledati le telo, v katerem je prebival. Sedaj prebiva v drugem, bolj finem telesu, ki se nahaja onstran običajnega vida, a ne nujno onstran vašega dosega.

Najprej se morate zavedati, da nas tisti, ki jih imamo za mrtve, niso zapustili. Vzgojeni smo bili namreč ob predsodku, da je vsaka smrt nek ločen in neverjeten čudež. Da duša, ko zapusti telo, nekako izgine v nebesa onstran zvezd, pri čemer nismo prejeli nobenega pojasnila, s kakšnimi mehanskimi sredstvi premaga to neizmerno razdaljo. Naravni procesi so gotovo čudoviti in pogosto nedoumljivi, vendar pa nikoli v nasprotju z zdravim razumom. Ko v veži slečete svoj plašč, ne izpuhtite neznano kam, še vedno ste tam, kjer ste bili prej, četudi ste lahko navzven videti drugačni.

Povsem enako se zgodi tedaj, ko človek odloži svoje fizično telo. Ostane tam, kjer je bil doslej. Res je, da ga ne vidite več, a ne zato, ker bi bil nekam odšel, ampak zato, ker telesa, ki ga nosi sedaj, s svojimi očmi ne morete videti.

Vedeti morate, da se naše oči odzivajo le na zelo majhen del vibracij, ki obstajajo v naravi, tako da lahko vidimo le tiste snovi, ki odsevajo ta posebna valovanja. Tudi vid našega “duhovnega telesa” se odziva na določena valovanja, ki pa so povsem drugačne vrste, saj izhajajo iz finejše snovi. O vsem tem se lahko, če vas zanima, zelo natančno poučite v teozofski literaturi.

Trenutno nas zanima le to, da lahko s pomočjo svojega fizičnega telesa vidite in otipate le fizični svet, medtem ko lahko s pomočjo “duhovnega telesa” vidite in otipate stvari iz duhovnega sveta. In vedite, da slednji nikaikor ni *drug* svet, ampak le bolj prefinjen del tega sveta. Zato je oseba, za katero mislite, da je odšla, dejansko še vedno z vami. Naj ponovim, *obstajajo* še drugi svetovi, vendar pa nas trenutno ne zanimajo. Človek, ki ga imate za pokojnega, je dejansko še vedno z vami. Ko stojita drug ob drugem, vi v fizičnem telesu in on v “duhovnem” telesu, se njegove prisotnosti ne zavedate zato, ker ga ne morete videti. A ko v snu zapustite svoje fizično telo, se v celoti in popolnoma zavedate, da stojita drug ob drugem, tako da je vajina zveza v vsakem pogledu še dalje enako resnična. Tako ste med spanjem z ljubljeno osebo srečno povezani, ločenost pa čutite le tedaj, ko ste budni.

Sanje

Na nesrečo pri večini ljudi obstaja razkol med fizično zavestjo in zavestjo duhovnega telesa. Tako mnogi nismo sposobni, četudi se v duhovni zavesti lahko povsem zavedamo fizične zavesti, prenesti v budno stanje spomina na to, kaj je duša doživljala med spanjem, ko se je nahajala izven telesa. Če bi ta spomin celovito deloval, smrt za nas ne bi obstajala. Določeni ljudje

so stanje neprekinjene zavesti že dosegli, toda postopno ga lahko dosežemo vsi, saj predstavlja del naravnega razvoja sposobnosti duše. Pri mnogih se je ta razvoj že pričel, tako da so določene dele spomina že sposobni prenašati. Toda nagibajo se k temu, da bi jih opredelili le za običajne sanje, ki so brez vrednosti. Za to si še posebej prizadevajo ljudje, ki sanj niso preučevali, zaradi česar njihovega pomena dejansko ne razumejo. Toda če le redki posamezniki zmorejo zadržati celovit uvid in spomin, pa so številni, ki že lahko začutijo prisotnost svojih dragih brez fizičnega telesa. Med njimi so tudi vsi, ki se kljub temu, da ne zmorejo ohraniti jasnega spomina, iz sna prebujajo z občutkom miru in blaženosti, kar je posledica dogajanja v višjem svetu.

Nikdar ne pozabite, da obstajata nižji in višji svet in da v tem primeru pomembnejši zajema manj pomembnega. V tisti zavesti se popolnoma spominjate vsega, kar se je zgodilo v tem svetu, kajti ko se potopite v spanec in prestopite iz tega sveta v onega, prestopite vse ovire, prepreke nižjega telesa. Ko se povrnete v to nižje življenje, znova prevzamete breme in zatemnite svoje višje sposobnosti, ter se tako potopite v pozabo. Če torej želite svojemu umrlemu prijatelju kaj sporočiti, morate to sporočilo pred spanjem v mislih jasno oblikovati in se odločiti, da mu ga boste posredovali. In prepričani ste lahko, da se bo to, takoj ko se bosta srečala, tudi zgodilo. Morda se včasih z njim želite o kakšni zadevi posvetovati, vendar pa vam prepad med obema stanjema zavesti pogosto onemogoči možnost jasnega sprejema njegovega odgovora. Toda čeprav spomina ne boste mogli povsem prenesti, se boste lahko pogosto zbudili z jasnim občutkom, kaj vam želi povedati oziroma kako bi se sam odločil. In običajno se lahko zanesete na to, da je ta občutek pravilen. Vendar pa je priporočljivo, da se z umrlo osebo čim manj posvetujete, saj ni preveč zaželeno, kot bomo videli kasneje, da umrle v višjem svetu nadlegujemo z zadevami, ki so del življenja, od katerega so se poslovili.

Življenje po smrti

Tako se bomo zdaj posvetili življenju, ki ga živijo mrtvi. To življenje je lahko marsikdaj zelo različno, vendar pa je praviloma srečnejše kot zemeljsko življenje. Stari spis pravi: "Duše pravičnih so v rokah Boga, in dotakniti se jih ne more nobena nadloga. V očeh sveta so umrli, njihov odhod velja za nesrečo in popolno uničenje, toda oni počivajo v miru." Znebiti se moramo zastarelih teorij. Mrtvi ne preskoči nenadoma v nekakšna nebesa, niti ne pade v kakšen še manj verjeten pekel. Pekel v starem, brezbožnem pomenu ne obstaja. Pekel ne obstaja drugače, kot le tako, da si ga ustvari človek sam. Skušajte doumeti, da zaradi smrti človek ne doživi prav nikakršne spremembe. Ne postane nenadoma velik svetnik, angel ali pa ga prežame stoletna modrost. Dan po smrti ostane človek povsem enak, kot je bil dan pred njo, z enakimi čustvi, enakimi nagnjenji, enako razvitim razumom. Edino razliko predstavlja izguba fizičnega telesa.

Skušajte se poglobiti, kaj to pomeni. Pomeni človekovo popolno osvoboditev od morebitnega trpljenja ali utrujenosti, in prav tako osvoboditev od vseh nadležnih dolžnosti ter popolno svobodo (verjetno prvič v življenju), da lahko počne natančno to, kar si želi. V fizičnem življenju je človek izpostavljen nenehnemu pritisku. Če ni pripadnik manjšine, ki je dosegla denarno neodvisnost, se nenehno sooča z nujnostjo zaposlitve, da bi si lahko zagotovil denar, denar, ki ga nujno potrebuje za nakup hrane, obleke in zavetja zase ter vse, ki so od njega odvisni. V nekaterih redkih primerih, denimo v primeru umetnika ali glasbenika, je človeku delo v veselje, v večini primerov pa bolj oblika tlake, ki se ji človek gotovo ne bi predal brez prisile.

V duhovnem svetu človek ne potrebuje nikakršnega denarja. Tam ne potrebuje več hrane in strehe nad glavo, kajti vsakemu prebivalcu sta razkošje in lepota na razpolago brezplačno. V svojem prefinjenem, duhovnem telesu se lahko človek giblje svobodno po svoji volji. Če ljubi čudovito pokrajino, gozdove, morje in nebo, lahko po mili volji obiskuje najslikovitejše predele sveta. Če ljubi likovno umetnost, lahko ves svoj čas preživi

v opazovanju mojstrov in najimenitnejših umetnikov. Če je glasbenik, lahko poljubno spremlja nastope svetovno znanih orkestrrov in se predaja poslušanju vrhunskih izvajalcev. Kakršnokoli je že bilo njegovo veselje na zemlji – konjiček, kot temu pravimo – se mu sedaj lahko predaja povsem svobodno in v njem uživa brez omejitev. Edina njegova omejitev je le ta, da pri tem uživa na ravni razuma ali najvišjih čustev, tako da njegov užitek ne zahteva prisotnosti fizičnega telesa. Tako lahko jasno vidimo, da je vsak razumen in dostojen človek neskončno bolj srečen po smrti kot pred njo, kajti na razpolago ima dovolj časa ne le za užitek, temveč tudi za dejanski in zadovoljstvo prinašajoč razvoj v tisti smeri, ki ga tudi najbolj privlači.

Ali potemtakem v tistem svetu ni nesrečnih ljudi? So, saj predstavlja neizbežno nadaljevanje fizičnega življenja, pri čemer človek v vsakem pogledu ostane enak kot pred tem, ko je zapustil svoje telo. Če je v tem svetu iskal nizkih in surovih užitkov, v tistem ne bo mogel zadovoljiti svojih želja. Tako bo alkoholik trpel zaradi neugasljive žeje, saj ne bo imel več telesa, s katerim bi jo lahko potešil. Požeruh ne bo mogel več uživati ob dobrotah z mize in skopuh ob grabljenju bogastva. Če se je človek med zemeljskim življenjem prepuščal nevrednim strastem, bo zdaj deležen njihovega najedanja njegove življenjske moči. Poželjivec bo roteče hrepenel v zdaj neutolažljivem poželenju. Ljubosumnež bo le še bolj trpel zaradi ljubosumja, saj zdaj ne bo več mogel vplivati na ravnanje objekta svoje želje. Takšni ljudje bodo nedvomno trpeli, vendar le, če so svoja nagnjenja in strasti uresničevali surovo in na fizični ravni. A celo tedaj njihova usoda ostaja trdno v njihovih rokah. Če ta svoja nagnjenja premagajo, se nemudoma osvobodijo trpljenja, ki ga prinaša tako hrepenenje. Vedite, da ne obstaja nič takega, kot je kaznovanje. Obstajata le vzrok in njegova naravna posledica. Tako morate le odstraniti vzrok, in izginil bo tudi učinek njegovega delovanja. Ne vselej takoj, a vsekakor, ko vzroka ne bo več napajala energija.

Obstajajo številni ljudje, ki so se kljub tako imenovanemu posvetnemu življenju izognili tem zaslepljujočim razvadam, a se predajali predvsem druženi in razmišljali le o lastnem uživanju. Takšni v duhovnem svetu ne

trpijo neposredno, a ga pogosto doživljajo kot enoličnega, kot da čas pritiska nanje. Lahko se sicer shajajo s sebi podobnimi ljudmi, a tako druženje jih ne zadovolji, kajti primanjkuje tekmovalnosti, razkazovanja in baha-vosti. Razvitejši in pametnejši ljudje, v družbo katerih bi se radi vključili, so večinoma zasedeni z drugačnimi opravili in zato zanje nedosegljivi. Toda katerikoli človek, ki ga privlači umsko delovanje ali delovanje na po-dročju umetnosti, bo zunaj svojega fizičnega telesa deležen neskončno več-je sreče, kot je bil v njem. Zapomnimo si, da se lahko v tem svetu človek vselej preda določenemu umskemu delovanju, če je le dovolj pameten.

Umetnostno in umsko nadarjeni ljudje so v svojem novem življenju delež-ni izjemne sreče, a menim, da še večja sreča doleti tiste, ki so razvili nag-njenje do soljudi in jih je največja radost prevzela med nudenjem pomoči in podpore ali pri poučevanju. Četudi v višjem svetu ni več revščine, lakote in drugega pomanjkanja, pa še vedno obstajajo ljudje, ki potrebujejo to-lažbo zaradi svoje žalosti, in učitelja zaradi svojega neznanja. In ker je za Zahod značilno zelo pomanjkljivo poznavanje sveta onstran smrti, mnogi v tistem svetu potrebujejo nasvet glede možnosti, ki jih ponuja to novo živ-ljenje. Zato lahko nekdo, ki tisti svet pozna, v njem širi upanje in dobre no-vice enako kot tukaj. A ne pozabimo, da izraza “tam” in “tukaj” uporab-ljamo le zato, ker tistega sveta, ki je pravzaprav nenehno tukaj zraven nas, ne vidimo, zaradi česar si ga dejansko niti za trenutek ne bi smeli pred-stavljati kot nekaj oddaljenega, težko dosegljivega.

Ali nas potemtakem mrtvi vidijo? Ali slišijo, kar govorimo? Brez dvoma nas vidijo, in sicer na tak način, da se stalno zavedajo naše prisotnosti, da vedo, ali smo srečni ali nesrečni. Vendar pa ne slišijo besed, ki jih izgo-varjamo, prav tako kot se tudi ne zavedajo podrobnosti naših fizičnih de-janj. Pomislimo za trenutek, kakšen je doseg moči njihovega zaznavanja. Prebivajo znotraj tega, kar smo poimenovali “duhovno telo,” telo, ki ob-staja v nas samih in ki je videti kot natančen posnetek fizičnega telesa. Ko smo budni, je naša zavest osredotočena izključno v slednjem. Dejali smo že, da fizično telo lahko zaznava le fizično snov in da višje telo lahko za-

znava le snov duhovnega sveta. Zato mrtvi človek vidi le naše duhovno telo, s katerega prepoznavanjem nima težav. Ko smo v stanju, ki ga imenujemo spanec, naša zavest uporablja prav to telo, tako da smo tedaj s stališča mrtvega človeka budni. Ko pa svojo zavest prenesemo v fizično telo, mrtvi človek meni, da smo zaspali, kajti četudi nas vidi še naprej, mu več ne posvečamo pozornosti in se z njim nismo več sposobni sporazumevati. Ko nek naš živi prijatelj potone v spanec, se njegove prisotnosti sicer zavedamo, a se z njim tedaj ne moremo tudi sporazumevati. Povsem enako je s stališča mrtvega človeka videti stanje živega človeka (ko je buden). Ker se v budnem stanju običajno ne spominjamo tega, kar smo preživljali v snu, si domišljamo, da smo našega mrtvega izgubili. Toda mrtvi nas lahko ves čas vidijo, tako da si ne morejo domišljati, da so nas izgubili. Zanje je edina razlika le ta, da se z nami družijo ponoči, povsem nasprotno od druženja na zemlji, ki je potekalo podnevi.

Torej, kar smo po sv. Pavlu imenovali “duhovno telo” (običajno imenovano astralno telo), je zlasti telo našega čutenja in čustev. Zato so prav naša čustva in čutenje tisto, kar mrtvi jasno zaznavajo. Naše veselje takoj zaznajo, vendar pa ni nujno, da prepoznajo tudi vzrok zanj. Če nas oblije žalost, jo prav tako nemudoma zaznajo in jo delijo z nami, pa čeprav morda ne vedo, zakaj smo žalostni. Vse to se seveda dogaja v urah budnosti, kajti ko spimo, se lahko pogovarjajo z nami, kot da bi bili še vedno na zemlji. V fizičnem življenju lahko svoje čutenje prikrivamo, v tistem višjem svetu pa to ni mogoče, saj se vsaka sprememba takoj jasno pokaže. In ker je toliko naših misli povezanih z našim čutenjem, se v tistem svetu hitro pokaže tudi večina misli. Vendar pa ostane skrito vse, kar je povezano z abstraktnim mišljenjem.

Dejali boste, da ima vse to le malo skupnega z nebese in peklom, o katerih so nas učili kot v otroštvu. Pa vendar nedvomno drži, da se v ozadju tega mita nahaja resničnost, o kateri govorimo. Dejansko pekel sicer ne obstaja, čeprav bomo videli, da si lahko z alkoholom ali čutnostjo zasvojen človek ustvari nekaj, kar sploh ni tako slabo posnemanje te predstave. Samo da

tak pekel ni večn, kajti traja le toliko, da želje izgubijo svojo moč. Človek lahko izstopi iz njega v vsakem trenutku, če le premore dovolj moči in modrosti, da prične nadzirati hrepenenje po zemeljskih užitkih in se v celoti dvigniti nadnje. To je resnica, iz katere izhaja krščanski nauk o obstoju vic, zamisel, da morajo po človekovi smrti njegove grešne lastnosti ob določenem trpljenju zgoriti, če hoče doseči užitke nebeške blaženosti.

S smrtjo se prične druga in še višja raven življenja, ki zelo ustreza razumskemu pojmovanju nebes. To višjo raven doseže človek tedaj, ko ga povsem zapusti vsakršno hrepenenje po nižjem oziroma sebičnem delovanju. Tedaj človek skladno s smerjo valovanja svoje energije med zemeljskim življenjem preide v stanje verske zamaknjenosti oziroma v stanje višjega umskega delovanja. To obdobje doživlja kot najbolj vzvišeno blaženost in povečano zmogljivost dojemanja oziroma kot približanje celoviti resničnosti. Toda ta sreča čaka vsakogar, ne le teh, ki so posebej pobožni.

Te sreče si nikakor ne smemo predstavljati kot nagrado, temveč kot, še enkrat, neizbežno posledico značaja, razvitega med svojim zemeljskim življenjem. Če človek premore visoko in nesebično ljubezen oziroma predanost, če je zelo razvil umske ali umetnostne sposobnosti, je neizogiben rezultat takega razvoja sreča, o kateri govorimo. Ne pozabite, da so to le stopnje enega življenja, kajti podobno kot človek s svojim ravnanjem v mladosti v veliki meri ustvari pogoje za svoje življenje v odraslem obdobju in starosti, tako tudi z ravnanjem med svojim zemeljskim življenjem ustvari pogoje za življenje v stanjih po smrti. Sprašujete, ali to stanje blaženosti traja večno. Ne, kajti kot sem dejal, je rezultat zemeljskega življenja, kjer omejen razlog nikoli ne more ustvariti posledice, ki bi trajala neskončno.

Reinkarnacija

Človekovo življenje je precej daljše in precej veličastnejše, kot ste domnevali. Iskra, ki je izšla iz Boga, se vanj mora tudi povrniti, a zaenkrat smo še precej oddaljeni od božanske popolnosti. Celotno življenje se razvija, kajti

evolucija je Božji zakon. Tudi človek se počasi in vztrajno razvija, skupaj z vsem drugim. Tako kot vsako jutro v vsakdanjem življenju vstane, se obleče in odpravi na vsakodnevno delo ter vsak večer, ko pade noč, odloži oblačila ter se odpravi k počitku, da bi naslednje jutro spet svež vstal in nadaljeval z delom tam, kjer ga je končal, prav tako tudi človek vstopa v fizično življenje, si nadene oblačilo fizičnega telesa, in ko zaključi svoj delavnik, to oblačilo, kar vi imenujete smrt, odloži ter preide v mirnejše stanje, ki sem ga tudi opisal. In ko se njegov počitek konča, si znova nadene telesno oblačilo, da bi znova začel z novim dnem fizičnega življenja ter nadaljeval s svojo evolucijo prav tam, kjer jo je bil končal. To njegovo dolgo življenje traja tako dolgo, dokler ne doseže svojega cilja, stanja božanskosti, kar mu je namenil Bog.

To je morda za vas nekaj novega, zaradi česar vam deluje tuje in nenavadno. Vendar pa je vse, kar sem povedal, mogoče dokazati, in je bilo že večkrat preverjeno. A če bi radi to znanje poglobili, preučite ustrezno literaturo, kajti v tako kratkem sestavku z natančno določenim ciljem lahko dejstva zgolj navajam, ne pa tudi dokazujem. Morda se sprašujete, ali mrtvih ne moti zaskrbljenost, ki jo čutijo do ljudi, s katerimi so se morali raziti. Včasih se to res dogaja in tedaj skrbi upočasnijo njihovo napredovanje. Zato bi se morali čim bolj izogibati, da bi jim nudili priložnost za razvoj takšnega občutja. Umrli bi se moral popolnoma osvoboditi vseh misli o življenju, ki ga je zapustil, ter se povsem predati novemu bivanju. Zato bi si morali sedaj vsi, ki so v preteklosti postali odvisni od njegovih nasvetov, prizadevati, da bi razmišljali samostojno, saj z dopuščanjem mentalne odvisnosti krepijo njegove vezi s svetom, od katerega se je začasno odvrnil. Zato je vselej še posebej dobrodejno, kadar skrbimo za otroke, ki jih je za seboj pustil mrtvi, saj tako ne koristimo le otrokom, ampak tudi umrlega starša odrešimo skrbi in mu s tem pomagamo pri njegovi poti navzgor.

Če je bil umrli med svojim življenjem deležen neumnih in bogokletnih verskih nauk, včasih lahko trpi zaradi strahu pred svojo nadaljnjo usodo. K sreči pa so v duhovnem svetu tudi mnogi ljudje, ki so si zadali nalo-

go, da poiščejo takšne ljudi in jih osvobajajo z razumskim razlaganjem dejstev. Te pomoči ne izvajajo le umrli, ampak tudi številni živi, ki med svojim telesnim spanjem vsako noč svoj čas namenjajo služenju umrlim v prizadevanju, da bi jih s seznanitvijo z resnico in vso njeno lepoto osvobajali strahu oziroma trpljenja. Vsako trpljenje je posledica nevednosti. Preženite nevednost, in trpljenje bo izginilo.

Otroci

Odhod otroka iz tega, fizičnega sveta je eden najbolj žalostnih primerov izgube, ko starši onemijo nad njegovo prazno zibelko, za vselej prikrajšani za njegovo ljubko čebetanje. Kaj se zgodi z otroki v tem novem, tujem duhovnem svetu? Izmed vseh ljudi, ki vstopijo vanj, so otroci v njem morda najbolj srečni in se v njem najbolj in takoj počutijo domače. Zapomnite si, da otroci svojih staršev, bratov, sester in prijateljev pri igri ne izgubijo, kajti zdaj se preprosto namesto podnevi z njimi igrajo ponoči. Zato niso deležni čutenja izgube ali ločenosti. Med našim dnevnim časom niso nikoli prepuščeni sebi, kajti tako kot otroci tukaj, ki se družijo v skupni igri, se oni igrajo na elizejskih poljanah, polnih izjemnih čudes. Vemo, kako otroci tukaj uživajo v domišljjskih igrah, ko se pretvarjajo, da so ta ali ona zgodovinska oseba in se igrajo igro glavnih vlog v vrsti najrazličnejših čudovitih pravljicnih ali pustolovskih zgodb. V bolj fini snovi višjega sveta misli takoj prevzamejo vidno obliko, tako da otrok, ki si domišlja, da je junak, takoj začasno prevzame njegov dejanski videz. Če si zaželi čarobnega gradu, ga s svojo mislijo lahko takoj izgradi. Če si želi poveljevati vojski, mu je ta vojska takoj na razpolago. In tako so množice otrok med mrtvimi vselej deležne neizmerne radosti, resnično, pogosto celo v obliki neobrzdane razposajenosti.

Otroci, ki imajo drugačna nagnjenja, tisti, katerih misli se bolj spontano nagibajo k pobožnosti, tudi ti vselej prejmejo tisto, po čemer hrepenijo. Kajti angeli in svetniki dejansko obstajajo in niso le prazne marnje. In vsi

tisti, ki jih potrebujejo, tisti, ki vanje verjamejo, jih k sebi tudi pritegnejo ter v njih odkrivajo ljubeznivost in lepoto, kot je niso pričakovali. So pa tudi taki, ki Boga odkrijejo v snovni obliki. Pa vendar tudi oni niso razočarani, kajti učitelji, ki so kar najbolj prijazni in blagi, jih poučijo, da je vsaka oblika Božja, kajti Bog je povsod. Zato vsakdo, ki služi in pomaga najmanjšim izmed bitij, dejansko služi in pomaga Bogu. Otroci so radi koristni, radi pomagajo in tolažijo. Tako imajo v višjem svetu veliko priložnosti za pomoč in tolažbo nevednim. Ko po teh veličastnih poljih opravljajo svoja milostna in ljubeča opravila, se učijo resnice čudovitega starega učenja: “Karkoli ste storili enemu izmed teh mojih najmanjših bratov, ste storili meni.”²

In najmanjši otroci, ti, ki so še premajhni, da bi se igrali? Ne bojte se zanje, kajti nanje goreče čakajo mnoge mrtve matere, da bi jih privile k svojim prsim, da bi jih sprejele in ljubile, kot da bi bili njihovi. Običajno ti otročki počivajo v duhovnem svetu le kratek čas in se nato znova vrnejo na zemljo, pogosto k istemu očetu in materi. Nek srednjeveški menih si je zanje izmislil še posebej kruto grozovitost, češ da so nekrščeni otroci za svoje prijatelje za vselej izgubljeni. Krst je pravi zakrament in ni kar tako, vendar pa si nihče ne bi smel privoščiti take neznanstvenosti in si predstavljati, da bi lahko opustitev neke zunanje oblike, kar krst tudi je, vplivala na delovanje večnih Božjih zakonov, ali pa, da bi se zaradi tega Bog ljubezni spremenil v neusmiljenega tirana.

Spiritizem

Doslej smo omenjali le to možnosti sporazumevanja z mrtvimi, da se v snu dvignemo na njihovo raven, kar je tudi običajna in naravna pot. Obstaja pa seveda tudi neobičajna in izumetničena spiritistična metoda, kjer mrtvi za trenutek znova prevzame tančico iz mesa, in tako še enkrat postane viden našim fizičnim očem. Študentje okultizma te metode ne priporočajo; delno zato, ker mrtvega pogosto ovira pri njegovi evoluciji, delno pa, ker

je zelo negotova in omogoča veliko možnosti za zavajanje in zlorabo. To vprašanje je veliko preobsežno, da bi ga lahko pojasnili v tako drobni knjižici, je pa obravnavano v moji knjigi z naslovom *The Other Side of Death* (*Onkraj smrti*). Med drugim prinaša nekaj poročil o primerih, ko so se mrtvi spontano vrnili v ta nižji svet in se na različne načine objavili, večinoma zato, da bi mi nekaj naredili zanje. V vseh takšnih primerih je najbolje, da skušamo čim hitreje odkriti, kaj potrebujejo, in če je le mogoče, izpolnimo njihove želje, da se zaradi tega ne bi še naprej vznemirjali.

Ločitev ne obstaja

Če ste lahko sprejeli, kar sem povedal doslej, lahko razumete, da predstavlja žalost ne glede na to, kako upravičena je videti ob smrti naših sorodnikov, zmoto in zlo, ki ju moramo preseči. Mrtvi ne potrebujejo žalovanja, saj so prešli v neizmerno bogatejše in srečnejše življenje. Če pa žalujemo zaradi naše lastne namišljene ločenosti od njih, potem, prvič, žalujemo zaradi utvare, saj se od nas dejansko niso ločili, in drugič, s tem delujemo sebično, saj bolj razmišljamo o naši lastni navidezni izgubi, kot o njihovi veliki in dejanski pridobitvi. Prizadevati si moramo ostati nesebični, kakršna naj bi ljubezen tudi bila. Misliti moramo na *njihovo* in ne naše dobro, ne na to, kar si želimo ali čutimo mi, temveč le na to, kar je najbolje zanje in prispeva k njihovemu napredku. Če žalujemo ter se predajamo žalosti in potrnosti, ustvarimo okoli sebe temen oblak, ki zatemni *njihovo* nebo. Tako njegovemu groznemu vplivu izpostavimo njihovo naklonjenost in sočutje do nas. Moč, ki nam jo nudi ljubezen, lahko uporabimo za to, da jim pomagamo, in ne da jih oviramo, a če le tako hočemo. Za kaj takega sta potrebna pogum in žrtvovanje. V svoji goreči in ljubeči želji, da bi čim bolj pomagali našemu mrtvemu, moramo nase povsem pozabiti. Nanje vpliva vsaka naša misel, vsak naš občutek. Poskrbimo torej za to, da bomo brez misli, ki niso jasne in v pomoč, plemenite in osvobajajoče.

Če je verjetno, da so zaradi nas zaskrbljeni, ohranimo vedrost, in jim tako pokažimo, da ni nikakršne potrebe za vznemirjenost. Če med fizičnim življenjem niso bili izčrpnjeje in natančno seznanjeni o življenju po smrti, se skušajmo s tem nemudoma seznaniti mi sami, nato pa jim znanje o tem posredujmo v svojih nočnih pogovorih z njimi. Ker naše misli in čutenje tako voljno odsevajo v njihovih, si prizadevajmo, da bodo vselej plemeniti in opogumljajoči. “Če to veste, blagor vam, če boste to delali!”² Skušajte dojeti enotnost vsega. Obstaja le en Bog, in vsi so eno v Njem. Če bomo k sebi domov lahko prenesli enotnost te večne ljubezni, potem žalosti za nas ne bo več, kajti spoznali bomo, ne le zase, temveč tudi za vse, ki jih ljubimo, da smo, bodisi živi ali mrtvi, gospodovi, da živimo, se gibljemo in prebivamo v njem, bodisi v tem svetu bodisi v svetu, ki bo prišel. Žalovanje je brezplodno, nevedno ravnanje. Več ko vemo, globlje lahko zaupamo in čutimo, da smo, tako kot naši mrtvi, v rokah popolne moči in popolne modrosti, ki ju vodi popolna ljubezen.

Opombi:

¹ *Bhagavadgita. Gospodova pesem.* Prevedla Vlasta Pacheiner-Klander. (Druga izdaja.) Založba Mladinska knjiga, Ljubljana, 1990

² *Sveto pismo stare in nove zaveze.* Ekumenska izdaja z novim prevodom nove zaveze. Britanska biblična družba, Ljubljana, 1987.

Charles Webster Leadbeater se je rodil 16. februarja 1854 v Nordhumberlandu v Angliji. Po smrti očeta je skrb zanj prevzel stric, ki je imel visok položaj v anglikanski cerkvi in ga je zato usmeril v študij teologije. Leta 1878 je bil posvečen v diakona, leto dni zatem pa v duhovnika. Kot tak je bil zelo dejaven in odpiral ter vodil klube za mladino.

Zanimal pa se je tudi za astronomijo in spiritizem. Preko le-tega se je seznanil z delom H. P. Blavatsky in Teozofskega društva ter se mu novembra 1883 tudi pridružil. Leto dni kasneje je odpotoval v Madras in na sedežu Teozofskega društva v Adyarju postal urednik revije *Theosophist*. Leta 1866 je odpotoval na Ceylon, kjer je pomagal pri širitvi budizma in izgradnji budističnega vzgojnega sistema ter napisal *The Smaller Buddhist Catechism*.

Leta 1888 se je vrnil v Anglijo, kjer je nato deloval kot učitelj in novinar. Pisal je knjige, ki so bile povezane z njegovim jasnovidnim raziskovanjem in se uveljavil kot uspešen predavatelj ter učitelj, tako da so mu mnogi starši zaupali svoje otroke, da bi jih vzgajal v duhu načel duhovnosti in okultizma. Leta 1909 se je vrnil v Adyar in znova začel delovati za Teozofsko društvo, spoznal mladega Krishnamurtija in ga na podlagi jasnovidnega raziskovanja prepoznal kot izredno čistega otroka ter se zato posvetil njegovi vzgoji.

Leta 1914 je Charles zapustil Adyar in predaval v Burmi, na Javi, v Novi Zelandiji in Avstraliji, kjer se je tudi nastanil. Naslednja leta je posvetil raziskovanju energij v ozadju krščanskih in prostozidarskih obredov ter oblikovanju *Liberalne Katoliške Cerkve*, kar je sprožilo nova nasprotja znotraj Teozofskega društva in pogrevanje starih obtožb proti Leadbeatru zaradi neprimerne vzgoje otrok. Leta 1930 se je vrnil v Adyar, da bi tam preživel svoja zadnja leta. Ko se je leta 1934 odpravil na obisk v Sydney je na poti zbolel in dne 1. marca, tudi umrl.